

Nieuwsbrief 76 juni 2019

Imaka-lezingen

Datum

30 september 2019

28 oktober 2019

25 november 2019

25 januari 2020

24 februari 2020

Titel van de lezing

Erik Roe over Groenland

Siemen Dijkstra: *De Arctis in houtprint*

Frits Steenhuisen: Onderzoek naar kwikvervuiling

zie even verderop!

Hidde de Haas: Nederlandse steenkoolwinning op Spitsbergen

SEES seminar – reserveer de datum

Arctisch Centrum en IMAKA organiseren een seminar over resultaten van wetenschappelijk onderzoek op Spitsbergen tijdens SEES 2015 én de plannen voor onderzoek tijdens de SEES-expeditie zomer 2020. Het seminar wordt gehouden op **zaterdagmiddag 25 januari 2020**. Zet deze datum alvast in uw agenda!

Wetenswaardigheden en nieuws

Cold water currently slowing fastest Greenland glacier

Carol Rasmussen | NASA's Earth Science News Team | March 25, 2019

The calving front of Jakobshavn Glacier, center. Credit: NASA/OIB/John Sonntag > [Larger view](#)

NASA research shows that Jakobshavn Glacier, which has been Greenland's fastest-flowing and fastest-thinning glacier for the last 20 years, has made an unexpected about-face. Jakobshavn is now flowing more slowly, thickening, and advancing toward the ocean instead of retreating farther inland. The glacier is still adding to global sea level rise - it continues to lose more ice to the ocean than it gains from snow accumulation - but at a slower rate.

Zie het hele artikel via <https://climate.nasa.gov/news/2852/cold-water-currently-slowing-fastest-greenland-glacier/> inclusief een fraai filmpje

NASA Begins Final Year of Airborne Polar Ice Mission | April 4, 2019

This is the last year for Operation IceBridge, NASA's most comprehensive airborne survey of ice change. Since the launch of its first Arctic campaign in spring 2009, IceBridge has enabled discoveries ranging from water aquifers hidden within snow in southeast Greenland, to the first map indicating where the base of the massive Greenland Ice Sheet is thawed, to detailed depictions of the evolving Arctic sea ice cover and the thickness of the overlying snow.

Medial moraine (band of sediments) located where two outlet glaciers from the Devon Ice Cap meet, photographed during an Operation IceBridge flight over Devon Island, Canada, on Apr. 3, 2019. Credit: NASA / Jeremy Harbeck

For more information on IceBridge, and to follow the 2019 springtime Arctic flights, visit:

www.nasa.gov/icebridge

Lees het volledige artikel via: <https://www.nasa.gov/feature/goddard/2019/nasa-begins-final-year-of-airborne-polar-ice-mission>

Positief tegen de klippen op - Hoe Maarten Loonen zijn wereld ziet vergaan

Christien Boomsma

Maarten Loonen ziet de gletsjers op zijn geliefde Spitsbergen smelten. Een nieuwe poolexpeditie van het Arctisch Centrum moet dat aan iederéén laten zien. 'Ooit kijken we hierop terug, zoals we nu kijken naar "goed" en "fout" in de oorlog.'

Vijf jaar geleden maakte Maarten Loonen zijn droom waar. Hij initieerde de Scientific Expedition Edgeøa Spitsbergen (SEES). Onderzoekers uit allerlei disciplines gingen samen met journalisten, kunstenaars en opiniemakers naar Edgeøa op Spitsbergen om de gevolgen van de klimaatopwarming in kaart te brengen. Edgeøa is interessant, omdat er in de jaren zestig en zeventig een Nederlands onderzoeksstation gevestigd was, dat talloze data had verzameld over temperatuur, flora en fauna.

Vorige week werd bekend dat SEES op herhaling gaat. Bij deze tweede editie is meer aandacht voor projecten van jonge onderzoekers. Er gaan biologen, archeologen, geologen, glaciologen en klimaatwetenschappers mee van de RUG, Wageningen University & Research, Universiteit Utrecht, Vrije Universiteit, en het NIOZ.

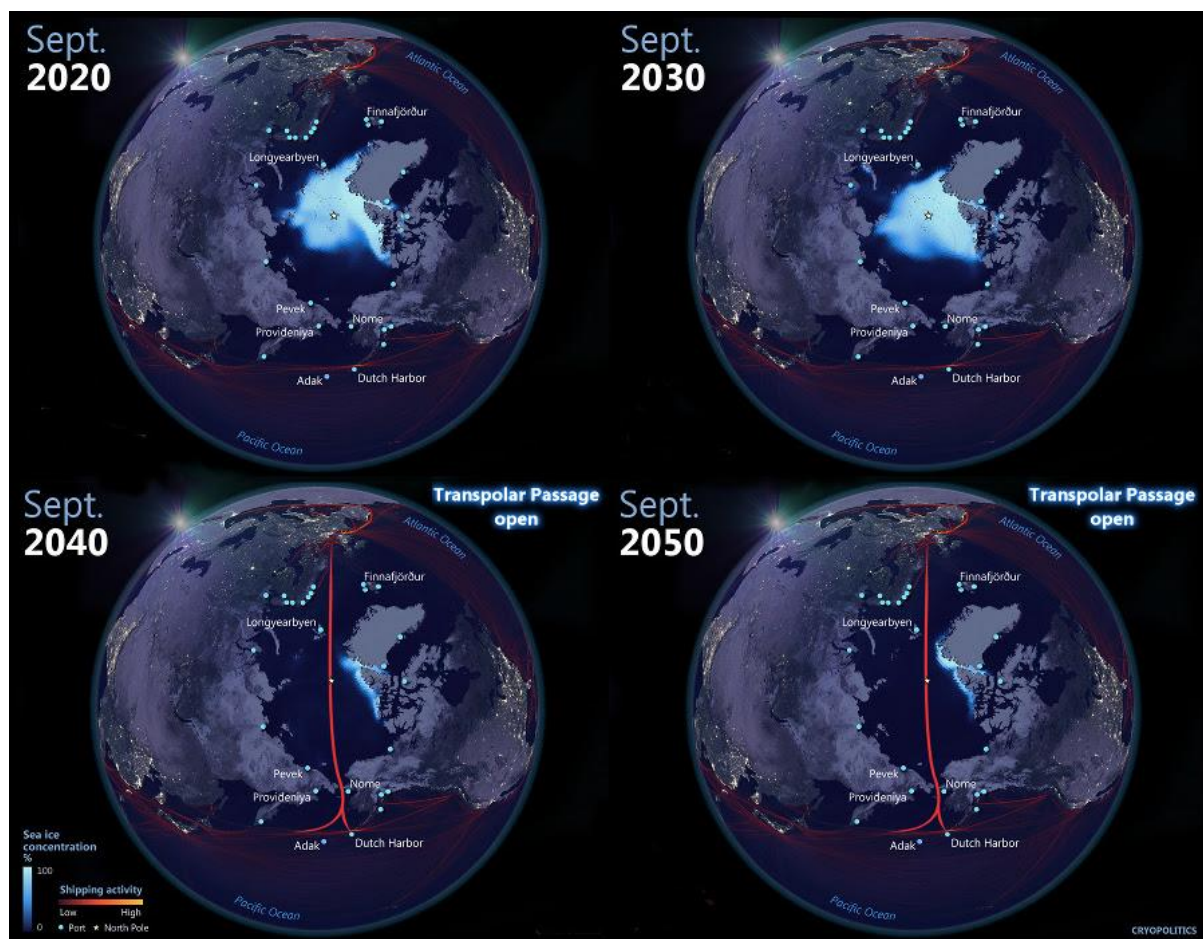
Zie het gehele artikel via:

<https://www.ukrant.nl/magazine/poolonderzoeker-iedereen-moet-weten-dat-de-gletsjers-eraan-gaan-zo/>

The Arctic shipping route no one's talking about

Mia Bennett | April 23, 2019

I recently attended (via teleconference, to cut down on travel time and emissions!) a [meeting on future maritime trade flows](#) at the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD)'s International Transport Forum. One session focused exclusively on the Northern Sea Route,

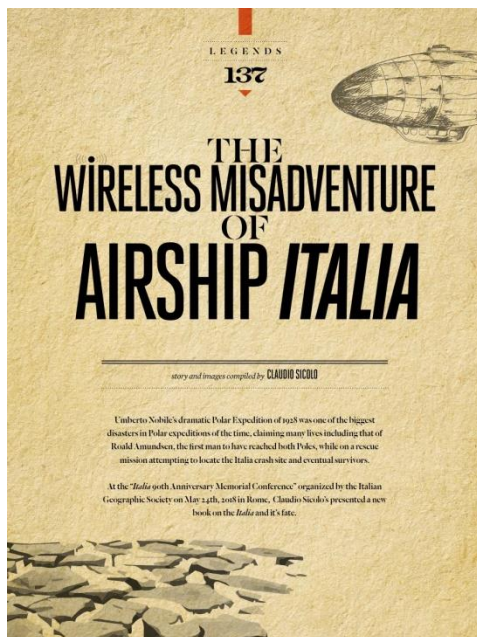
the shipping route along Russia's north coast that has sat at the center of discussions on Arctic development for the better part of two decades now.

As climate change accelerates and the Arctic Ocean reluctantly exchanges its year-round ice cap for merely seasonal cover, a transpolar passage is likely to open up by mid-century, if not sooner. If Arctic sea ice disappears even for just one summer, as the comprehensive 2009 [Arctic Marine Shipping Assessment](#) notes (p. 34), this would spell "the disappearance of multi-year sea ice in the central Arctic Ocean. Such an occurrence would have significant implications for design, construction and operational standards of all future Arctic marine activities." In the absence of thick multi-year ice, which can be up to five meters deep, any water that refreezes would take the form of much thinner, more navigable seasonable ice.

Zie voor het hele artikel: <http://www.cryopolitics.com/2019/04/23/transpolar-passage/>

The Wireless Misadventure of Airship Italia

The Expedition of Airship "Italia" in 1928 predicted cultural conflicts and important aspects of society that are still discussed today, as the intertwining of communications, media, politics, technology and the Press.

Het artikel is via de volgende link in te zien en indien gewenst op te slaan:

https://www.academia.edu/38846971/The_Wireless_Misadventure_of_Airship_Italia?email_work_card=view-paper

Time lapse: Watch glaciers rise, fall in thousands of years per second

Pat Brennan | March 27, 2019

The rise and fall of Ice Age glaciers over 122,000 years is collapsed into seconds in a new animation, created by software engineers at NASA's Jet Propulsion Laboratory. The animation is based on computer modeling of how land surfaces rebounded from the heavy weight of these now-vanished glaciers that once spread over Canada, Greenland and Antarctica. The high-precision modeling behind the animation can help scientists understand present-day ice changes, and the effects those changes have on sea level rise.

Bron: <https://climate.nasa.gov/news/2854/time-lapse-watch-glaciers-rise-fall-in-thousands-of-years-per-second/>

Zie voor de animatie zelf: https://youtu.be/P4gs4tg_vQQ

Explore Antarctica Panel

Discover how polar exploration has shaped our understanding of the world we live in.

At the end of March, a panel at The Royal Society discussed how early exploration led to the science we achieve today. Polar science forms a crucial part of how we understand our world as it is.

Panel lists include:

[Professor Eric Wolff FRS](#), University of Cambridge

[Camilla Nichol](#), UK Antarctic Heritage Trust

[Dr Richard Powell](#), Scott Polar Research Institute

[Dr Anna Jones](#), British Antarctic Survey

There is a recording available by following the link below: <https://royalsociety.org/science-events-and-lectures/2019/03/explore-antarctica/>

Bron: <https://mailchi.mp/ukaht/ukaht-april-ebulletin-2006645?e=e73f4d3780>

Literatuur

ARCTICA

Bernice Notenboom bracht haar “biografie van de Noordpool” uit in 2018. Een prachtig verzorgd boek, waarin ze reflecteert op haar reizen in het Noordpoolgebied én op de context van die reizen: één van de meest mysterieuze en minst onderzochte plekken op aarde.

Het boek bevat twee delen.

In het eerste deel, *De Natuur van Arctica*, belicht ze vooral de fysieke kanten van het gebied – vaak aan de hand van haar eigen ervaringen tijdens expedities.

In het tweede deel, *De Mens en Arctica*, duikt ze de menselijke geschiedenis in het Noordpoolgebied in. Het boek eindigt met prognoses over de industriële ontwikkeling (o.a. de grondstoffenwinning in het gebied en nieuwe scheepvaartroutes) en de gevolgen van klimaatverandering. Nootebooms oproep om onze verantwoordelijkheid voor de Aarde te nemen, is indrukwekkend.

Bernice Nooteboom, *Arctica*. Prometheus, 2018, 339 p. € 25

Lijst van Nederlandse proefschriften m.b.t. poolwetenschap

Te vinden via https://www.rug.nl/research/Arctisch-Centrum/collaboration/dutchcollaboration/wbpi/pdf-bestanden/polaire_promoties_nl.pdf

Websites

Climate Time Machine

This series of visualizations shows how some of Earth's key climate indicators are changing over time: <https://climate.nasa.gov/interactives/climate-time-machine>

Feiten en video's over de narwal

<https://arcticwwf.org/species/narwhal/>

Willem Barentsz Pool Instituut:

Het virtuele instituut van alle Nederlandse poolonderzoekers, een netwerk voor kennis, onderzoek en onderwijs over de Arctis en Antarctica: <http://www.wbpi.nl/>.

Archief Imaka-Nieuwsbrieven: <http://www.rug.nl/research/arctisch-centrum/imaka/nieuwsbrieven/>